

E.S. - X 20

Biuro Fundacji
- J. Moniuszko

złoty brzo

Bydgoszcz
Pow. Wlkp. terro
Kwiatkowska Wiktoria
ul. Ewertowska

36-1027/2814P

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Wiatrowska Wiktoria

T:K-1029/2814 Pomr.....

Bydgoszcz Powst. Wlkp. - terron

I./1. Relacja *k. 4 s. 1-4*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *brak* —

VI. Fotografie *brak*

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
 Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
 oraz Wojskowej Służby Polek

ul. Podmurza 93, 87-100 Toruń, tel. 0048566522186
 e-mail: sekretariat@zawacka.pl www.zawacka.pl
 NIP 956 16 25 127 KRS 0000041692

ktosob. Gwiatkowska Wiktoria R-1027/2814 Pom
 (nazwa zespołu, zbioru, kolekcji i sygnatura akt) Bydgoszcz

Lp.	Nazwisko i imię korzystającego	Temat pracy (ewent. cel wykorzystania)	Data korzystania
1	W. Krasnowska	datowanie książki z bpr.	X, '80
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

№1. Relacja

1. Relacja - „dane osobiste” Wiatkowskiej Wiktorii z d. Ewertowskiej spisane przez Henryk Kowalczyka, 15.01.1975, kserokop. rkp.

k. 4 s. 1-4

R. 198 / I pow. Inowrocław
I nis dipiny - Margonin.

B. 167 / II

11/11

Redacja

I dane osobiste.

1. Kwiatkowska Wiktoria z d. Kwetkowska
2. 12. XII. 1898 r. nis Chajna pow. Wągrowiec
3. Franciszek i Nepomucyna z d. Florek
4. Podręcznik - rolnicy, a mój tokarz ostatnio pracownik P.K.P.
5. Szkoła podstawowa (niemiecka).
6. Bydgoszcz

Od 1904 r. zaczęłam uczęszczać do szkoły niemieckiej. W 1905 r. (1906?)
 dzień polski węgierski strajk w Silesii, w którym brałam udział.
 Postanowiliśmy nie odpowiadać po ~~polu~~ niemieckim naszymi manierami.
 Obyczajeliśmy b. srogie kary, jak np. bicie, stanie po kilka
 godzin na ścianie aż do zmulenia i t.p. Strajk trwał niezbyt
 długo, ale w naszej świadomości pozostały ślady poczucia
 przynależności do narodu polskiego i niechęci do pruskiego.

W 1909 roku rodzice przenieśli się na nowe gospodarstwo w miejscowości
 Margonin pow. Chodzież. Tam mieszkaliśmy z rodzicami
 do 1918 r. do zimy. Po ukonczeniu szkoły pomagaliśmy rodzicom
 w gospodarstwie. Mieszkaliśmy do Towarzystwa „Sokół”.

Duch patriotyczny panował w naszym domu i w sąsiedztwie
 Polaków.

Gdy losy wojny dla Niemców stawały się coraz gorsze w mie-
 ścinie rodziców powstała placówka Powstańców;

Mieszkał do nich ojciec Franciszek i brat Walerian.

W grudniu 1918 r. nastąpiło rozbrojenie milicjantów 50 tej miej.

wsi Niemce, natomiast wójt i zamieszanie powstało
wśród zamieszkałych tam ślesimaków niemieckich.
Radzie z wdziękiem nie toważy długo, do kilkunastu dniach ukroczył
na ten teren Grenzschutz. I zemia ta wróciła do Polski dopiero
w 1925 r.

W tym okresie rozpoczęła się praca podziemna wśród Polaków.
Granica z Polską przebiegała niezbyt daleko, ustanowiono tam w
pewnej odległości post z domu koczarskiego.

Śmiało Polaków nawiązywały kontakty z mieszkańcami i szkolony do wyjazdu polskiego.
Z nimi przede wszystkim nawiązywały kontakty, w ślesimówce
też znajomego Polaka odbywały się spotkania.

Wtedy zostali w Egierówce pomiędzy Manganinami a "lesnymi"
specjalnie czynnie zaangażowanymi byli Walenty Kotewa
i Krzysztof i Urban z Manganina.

Korespondencję przesyłali w paczku od poczty. Towar do około
roku, aż spadła ta Niemcom i chcieli mnie wyrzucić do Niemiec
ale powstańcy zdecydowali, że mam przejść pas graniczny i ukryć
się w Polsce. Wskazywał mi do wsi Lipiny, na wiosnę 1919 r., a wrócić
jesienią tego roku.

Wystąpiłem za mój w 1925 r., mój mój był również b. czynnym powstańcem
Wielkopolskim na terenie Inowrocławia, i należał do Związku Ludowego
Zamieszkałszy w Bydgoszczy ul. Romantowskiej 24,
W okresie do 1939 r. zajmowałem się domem iochy Kwartalnym,
Materiałem wraz z moim do P.P.S. Kaszuba na rebronia,
pochody ten mające i prowadzanie przy wydawnictwie kartek do
wyborów.

W 1939 r. mój został mobilizowany do partii robotniczej
w Toruniu. Z armią "Pomorska" doszedł do Warszawy. Za walkę
otrzymał ~~krzyż~~ "Medal za Warszawę" oraz Krzyż Powstańców V- polski

Do zakończenia wojny wrócił do Bydgoszczy i pracował na 1/1/3
kierownictwa Kłosa w rolnictwie.

W 1949 r. na skutek denuncjacji jednej z siostrzeńek Niemek
Perlik został ujęty z uzasadnieniem do werbami do Gestapo. na przesłu-
chaniu. Późniejszy głoszący był na nasza odmowę przyjęcia
listy niemieckiej.

Został zamknięty w więzieniu na Władach, przez okres
trochę dłuższy. Pracował tam w kuchni i pralni.
Kamratami i kolegami wpiętnizim. Oddawał im drobne drobne
swoje rzeczy i pieniądze, oraz tłumaczył im różnicę niemiecką
i polską. Ktoś mi wspomniawszy język niemiecki, byli bracia
z nietylko językiem niemieckim, którzy mi wspomnieli.
Po trochę dłuższym czasie mnie. Był to ~~list~~ ^{potom}
z grudnia 1949 r.

W 1949 r. w mieszkaniu w Warszawie ukrywał się w
moim mieszkaniu siostrzeniec mój Florian Kościński
lat około 25 z Suwałk, członek organizacji podziemnej
jakiej mi pamiętam, trudnił się wystawianiem fałszywych
dokumentów ludziom zagrożonym przez Gestapo.

Po paru miesiącach więc jego uwiadomienie, że w Suwałkach
nagantki Gestapo się zmniejszają zabrali go do domu.
Niestety, na drugi dzień rano został aresztowany i
wysłany do Gross-Rosen. Obóz przetrwał i mieszka obecnie
w Gdyni, ul. 22 lipca

Mój mój był członkiem ZBoWiDu. Umarł w 1962 r.

w Bydgoszczy.

Je również jestem członkiem ZBoWiDu kofa nr 21, ^(kolejarski) jako podpisanym
Zaświadczenia o mojej pracy jako Tserniczki w obronie
Powstania Wielkopolskiego mi powiedział, że nie o mi nie stawiałam

jestem zupełnie samotna i b. ciężko chorą. Mam być
premisione do Koda na ul. Dworknickiego, gdyż blisko
mojego mieszkania.

Z kobiet „Kustawów Wielkopolskich” mam ob. Sikorskiej
Bydgoszcz

Bydgoszcz 13. stycznia 1975 r.

Władysław Włódkowski

Relacja spisana przez Irenę Włódkowską w Szpitalu nr. 1.
w Bydgoszczy. Oddział I wewnętrzny.

Podpis maszynowy przy mnie napisany stwardniał
Irena Włódkowska.

X „Opowieści Bydgoskie” Wybrana Wzrost i Dziejstwa Byd. Pomocnicze 1970 r.

Relacja Wincenty Jordan „Wzrost i Dziejstwa” str. 47. - w I Okres zabawa pruskiego
w 1907 r. wybuchł strajk szkolny. Nie ukończyła go kronika szkolna ale
żadne inne ale na świadectwach dzieci było „z powodu udrugi w
strajku szkolnym: z zachowaniem dostatecznym).

Mwiatkowska Wiktoria

BARBARA
CZUCHÓW

TECZKA WIĄZANA
"BEZKWASOWA" 250G

